

Monumentnummer*: 508103

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **23 september 1998**
Kadaster deel/nr **82718/92**

Woonplaats* **Axel**   *Gemeente** **Terneuzen**   *Provincie** **Zeeland**

Locatiennaam **Axel**   *Locatieomschrijving*

Kadastrale gemeente* **Axel**   *Sectie** **G**   *Kadastraal object**   *Appartement aanduiding*   *Grondperceel* **5373**

Omschrijving**

Inleiding

In 1920 gebouwd winkelpand, uitgevoerd in late overgangsarchitectuur.

Oorspronkelijk was het gebouw tweezijdig aangebouwd. Momenteel staat het nagenoeg vrij aan de Markt. Het winkelpand, een klein soort warenhuis, bevat verkoopp ruimten op zowel begane grond als verdieping, waar oorspronkelijk een grote variëteit aan artikelen werd verkocht.

Omschrijving

Geheel onderkelderd gebouw van twee lagen, een zolder en een vliering hoog, op nagenoeg vierkante plattegrond. Het pand is geheel opgetrokken uit baksteen, de zij- en achtergevels zeer eenvoudig, de voorgevel rijk gedecoreerd.

De voorgevel is op de begane grond voorzien van een winkelpui over de volle breedte. Deze winkelpui bestaat uit een smaller deel links, de oorspronkelijke goederen uitgang, en een breder deel rechts, symmetrisch onder de topgevelpartij; deze onderdelen bevinden zich tussen pilasterachtige elementen met natuurstenen voet- en topstukken. De pui bezit een natuurstenen plint waarin getraliede kelderlichten zijn opgenomen. Daarop is een houten pui geplaatst, voorzien van bovenlichten met bijzondere roedeverdeling en gele

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

ruitjes, en een centraal in het bovenlicht geplaatste ovale, facetgeslepen heldere ruit. De terugliggende entree wordt door kwartronde ruiten, kwarto's, begeleid. Boven de winkelpui is de gevel opgetrokken uit gladde, rode baksteen in kruisverband, voorzien van decoratieve, korfboogvormige ontlastingsbogen in gele baksteen met rood bakstenen boogvelden waarin deelboogjes in gele steen. Aanzet-, sluit- en kraagstenen. De gevelopeningen zijn voorzien van donkergroen verglaasde, geprofileerde dorpelstenen. De gevel wordt afgesloten door een veroverstekende houten gootlijst op geprofileerde houten klossen waarop het decoratieve gele metselwerk van het fries aansluit. In het fries bevinden zich velden met eenvoudig rood gemetseld mozaïek en gele en natuurstenen accenten. Rechts van het midden wordt de goot onderbroken door een afgeknotte topgevelpartij, voorzien van een op de gootlijst aansluitende daklijst.

Op de eerste verdieping drie drielicht kozijnen en in de travee onder detopgevel een enkellichts kozijn. Alle met kalf en jugendstiltrant glas-in-lood bovenlichten. In de topgevel een drievoudige raampartij met hoger middendeel, geheel voorzien van gekleurd glas-in-lood. In de top een driedelig tableau met jaartal.

De linker zijgevel is opgetrokken uit baksteen en recent gepleisterd in motief en kleur van baksteen, afgesloten door een vlakke gootlijst. Op de verdieping twee gerenoveerde H-type vensters.

De achtergevel is opgetrokken uit oranje-rode belgische steen, afgesloten door een vlakke gootlijst. Ter plaatse van het trappenhuis twee boven elkaar geplaatste kozijnen met glas-in-lood bovenraam. Overigens op een klein venster op de begane grond na een blinde gevel.

De rechter zijgevel is geheel blind en opgetrokken uit baksteen.

Het pand is voorzien van een afgeknot schilddak, gedekt met rode tuile du nord. De topgevelpartij is voorzien van een afgewolfde dwarskap.

Het interieur bevat onder meer winkelruimten in het rechter gedeelte op de begane grond en de eerste verdieping. De linker travee op deze lagen is als kantoor/bergruimten bestemd. Midden tegen de achtergevel in de winkel voert een open houten bordestrap naar de eerste verdieping en van daar naar de afgesloten zolder. De zolder met grenen spanten en kraalbeschot is ingericht als bergruimte. Boven de zolder bevindt zich onder het platte dak een vliering. De oorspronkelijke opslagkelder met gerenoveerde inrichting, eveneens vanuit de winkelruimte bereikbaar, is geheel voorzien van een troggewelfplafond.

De grote houten vloervelden van de eerste verdieping en de zolder worden ondersteund door een stalen onderslagbalk met een, midden in de winkelruimte geplaatste, gietijzeren kolom welke tevens als rookkanaal dienst doet t.b.v van winkelmachtes. In het interieur onder meer diverse afwerkingen en inrichtingselementen uit de bouwtijd, waaronder een op karton geschilderd winkelplafond op de begane grond in geometrische Art Nouveau met deels florale, deels strakke motieven en landschapjes in de hoeken, granitovloer met meer kleurige band langs het middenveld, gedeelten van de grenen toonbanken met zwart lijstwerk, winkelmachtes afsluiting van de etalages en een restant van de kastenwanden met geprofileerde en beschilderde pilasters en plafondlijsten.

Op de zolder bevindt zich onder meer een handbediende takelinstallatie ter plaatse van de bergruimten op begane grond en verdieping.

Waardering

---

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Winkel van algemeen belang vanwege cultuurhistorische en architectuurhistorische waarden van zowel exterieur als interieur. Van zeldzaamheidswaarde voor de regio als goed herkenbaar warenhuisachtig winkelpand uit deze periode.

Hoofdcategorie

Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen

Subcategorie

Winkel (G)

Functie

Winkel (G2)